Excursie Woonzorgpark Duin en Bosch

parnassia groep
Specialist in geestelijke gezondheid

De Oude Keuken
Bijzonder in alle opzichten

gemeente CASTRICUM

parnassia groep

Programma

10.00 Ontvangst in De Oude Keuken
Aanleiding bezoek
10.15 Proces terreinontwikkeling Castricum
- intentieovereenkomst
- bestemmingsplanwijziging
- woningbouw
11.00 Rol van de gemeente Castricum
11.15 Rondwandeling over het woonzorgpark Duin en Bosch
12.30 Lunch en gelegenheid tot het stellen van vragen
13.30 Vertrek vanuit Castricum

parnassia groep

Aanleiding

- Onderzoek naar mogelijke woningbouw op terrein Poortugaal

- “Wegstoppen” van GGZ-patiënten in de duinen/bossen is niet meer van deze tijd!
- Behandeling zoveel als mogelijk in de eigen omgeving van de patiënt
- Omgekeerde integratie: ‘het dorp/stad’ naar het terrein halen

- IOK opgesteld die in oktober in de raad wordt behandeld

parnassia groep

Ambitie

- Levendige locaties met een mix van wonen, zorg en recreatie voor patiënten en bewoners
- Goede infrastructuur met wandel, fietsroutes en openbaar vervoer

12 Donderdag 17 augustus 2017 De Schakel DESCHAKELALBRANDSWAARD.NL

Plannen gepresenteerd op Nationale Burendag

De idee(ën) voor de eerste nieuwbouw worden tijdens de Nationale Burendag op 23 september gepresenteerd bij Delta.

„We informeren omwonenden en andere belanghebbenden dan over de huidige stand van zaken. Maar daarna volgt er nog een heel traject voordat de eerste paal de grond in is." Hier moet Delta zich al meer bezig houden omdat er deadlines zijn voor zaken. Een klein voorbeeld: voor helpalen in Nederland is er een wachttijd. Het is dus zaak om deze op tijd te bestellen.

Iedereen is vanaf 14 uur welkom bij Delta. Er is van alles te doen naast het verkrijgen van informatie over de plannen, waaronder speelplekken voor kinderen.

Uitstraal volgt via een uitnodiging nog meer informatie.

'Overlast is persoonlijk'

„Wat iemand als overlast ervaart, is persoonlijk. En overlast is altijd vervelend." Dat zegt de algemeen directeur Eli Bezuyen. „Daarom proberen in samenspraak met de omwonenden, gemeente en politie dit zoveel mogelijk te beperken."

De meest gehoorde klachten zijn rommel en overlast vanuit het Delta-terrein tot het centrum van Poortugaal. Delta heeft een voegploeg, die twee keer per week de rommel opruimt, een telefoonnummer (088 230 4000) waar omwonenden 24 uur per dag naartoe kunnen bellen om een melding van overlast te maken en bewelliging. De bewelliging houdt niet alleen rondes op het terrein zelf, maar ook daarbuiten. Met de politie hebben we een goede samenwerking. Zij kunnen ook rondes op ons terrein en indien nodig kunnen zij handhaven.

Verder is er een klankbordgroep, bestaande uit omwonenden, waar maandelijks goed overleg mee wordt gepleegd. We vragen een actieve bijdrage van deze omwonenden. Telkens weer wordt gezocht naar betere oplossingen, aldus Bezuyen. „We stoppen niet bij de grens van ons terrein."

Delta-terrein krijgt 'zijn smoel' terug

POORTUGAAL - Een eeuwlang heeft de kunst van de psychiatrische instelling misschien nog net meegemaakt. Maar vervolg de meeste Albrandswaarders weten niet anders dan dat deze er altijd is geweest. Aan de Albrandswaardsedijk in Poortugaal staat al ruim honderd jaar een instelling waar mensen met de meest uiteenlopende psychische en psychiatrische klachten terecht kunnen. Toch is er veel veranderd in de twintigste eeuw. En ook nu weer staan er veranderingen op stapel. „We willen dat het terrein meer overzicht en een logische indeling krijgt."

Nieuwbouw en veranderingen zijn hoogtedig. Dat zal gebeuren gebeuren. Dat kan algemeen directeur Eli van Bezuyen van Antes directie Poortugaal, weten. „Wat in de jaren negentig is neergezet, is op. Het voldoet niet meer aan de huidige eisen en veel is dan ook aan vervanging toe. Bij het ontwikkelen van de plannen hiervoor zijn veel professionals betrokken. We willen het goed doordacht aanpakken en zorgen dat alles weer dertig à veertig jaar mee kan."

Logische opbouw

Om te beginnen wil Delta een 'logischere' opbouw op het terrein realiseren, voor meer overzicht, rust en veiligheid. „In de jaren negentig werden de grote paviljoens gebouwd, die er vanaf het begin (1909) stonden. Waar ruimte was, werd tussen nieuwbouw neergezet. Er ontstonden op deze manier gedecentraliseerde lage, kleinere kliniekjes", aldus de algemeen directeur. „Hiervoor was supermodern voor de tijd. We kwamen uit de grote, oude paviljoens, dus alles was in zeen licht en ruim."

De manier waarop de klinieken werden neergezet, blijkt nu achter niet praktisch. Types zorg die naast elkaar zitten, hebben nu soms ver uit elkaar wat samenwerking nuch bemoeilijkt.

„We willen de soorten zorg meer bij elkaar brengen in de toekomst."

In de praktijk komt het erop neer dat het terrein in vieren wordt opgedeeld.

Achterin, bij TRS-Kliniek De Kijvelhoeden, komt de 'meer beschermde, beveiligde zorg'. Van Bezuyen: „Dat is waar De Blaak (de gesloten afdeling waar mensen in een crisissituatie als eerste terechtkomen) nu al in zit binnen. Maar we hebben een andere gesloten afdeling, die meer naar voren is gepland. Deze zal ook naar achteren verhuisen."

Voor de beveiligde zorg komt nieuwbouw voor cliënten die zogenoemde intensieve zorg nodig hebben.

Meer om vink meer richting de bewelliging komt 'wonen met zorg' en voorzien wil Delta cliënten plaatsen die 'zelfstandig wonen met een zorgindicatie'.

„Op deze manier creëren we voor iedereen meer overzicht." De nieuwe panden moeten flexibel in te delen zijn. Zodat de indeling wanneer gewenst aangepast kan worden. „Want je weet niet exact wat je over twintig of dertig jaar nodig hebt."

De infrastructuur wordt meegenomen in de plannen. Waar eentrigrin het nu een doolhof vinden, wordt het straks veel overzichtelijker.

In het midden wil Delta een centraal park maken. "Dat is de plek die je niet als je het terrein op rijdt. Binnen dit centrale park bevindt het gebele terrein ook zijn grootste karakter. Dat maakt de locatie aan de Oude Maas ook zo mooi en uniek."

Visie op bouw en patiënten is een continu proces

De omvang van het aantal plaatsen wisselde in de geschiedenis. Bij de start bood het terrein ruimte aan 550 patiënten. In 1963 kende het terrein de meeste bedden: ruim 1.200.

Sinds 1980 telde Delta rond de negenhonderd bedden. De bedoeling is dat er met de nieuwbouwplannen plek wordt geboden aan rond de zeshonderd mensen. In totaal heeft Delta, naast de mensen die er voor langere tijd verblijven, zo'n 750 opnames per jaar.

Visie

Naast fysieke veranderingen de afgelopen jaren en die er de komende tijd aan komen, is ook de algemene visie op mensen met een psychische of psychiatrische aandoening veranderd in de loop der jaren.

Hoef vroeger stond om de instelling een hek. In de jaren tachtig en negentig stond er nog een slagboom. „Iets dat in de huidige opvatting onderhouden is. Nu, anno 2017 is het een open terrein waar vele activiteiten plaatsvinden en ook anderen activiteiten ontplooien," aldus algemeen directeur Eli van Bezuyen.

„En we stimuleren cliënten in het kader van herstelgerichte ontwikkeling om te participeren in de maatschappij. We kijken wat ze nodig hebben om op goede manier weer naar buiten te komen. Naast andere aspecten is veiligheid daarbij aan belangrijke factor."

Fontein in ere hersteld

De oude fontein staat nu bij de parkeerplaats bij de ingang. Het is de bedoeling dat deze bij het uitwerken van de plannen een prominentere plek krijgt.

Nieuwbouw op het terrein geschiedt stapsgewijs

Antes wil niet in een keer alle gebouwen vervangen door nieuwbouw. Het zal allemaal stapsgewijs gebeuren.

Een eerste concrete stap is al gezet. De cliënten van De Brink, waar mensen zieen die langdurige zorg nodig hebben, zijn tijdelijk verhuisd naar een kliniek in Charlois. Zodat hiervoor een nieuw gebouw kan worden gepleegd. De bouw start medio 2018. „Als je een kijkt, kijkt er of er niets gebeurt. Behalve dan dat we rommie maken. Achter de schermen gebeurt er veel. We hebben overleg met diverse partijen en vorig jaar hebben we een bijeenkomst gehouden waarin we de eerste informatie verstrekten over onze plannen."

Het vernieuwingstraject neemt zo'n vijftien jaar in beslag. De Aazloop is een van de gebouwen die in de toekomst een andere plek krijgt op het terrein. Dit met het oog op het meer bunkeiten van zorg en het verminderen van de gebouwen. Deze afbraak is gebleken of beslotten, omdat een groot deel van de cliënten hier gebeurgen is opgenomen. Het verbij(f) hier is gerichte op het stabiliseren van de problemen, op herstel en re-integratie. De behandelingtrajecten zijn langdurend. De cliënten worden intensief behandeld en ondersteund. Het terugkijgen van grip op het eigen leven is het uitgangspunt.

De types zorg komen bij elkaar in de toekomst.

Het begon allemaal met Krankzinnigengesticht Maasoord

Krankzinnigengesticht Maasoord. Dat was de naam die het terrein aan het begin van de vorig eeuw kreeg.

De polder net onder Poortugaal werd in 1901 gekocht door de gemeente Rotterdam met het doel er een zogenaamd krankzinnigengesticht te bouwen. Op 10 augustus 1909 arriveerden zeventien vrouwen en acht mannen. Op de grond, die ongeveer 80 hectare grond beslaag, werden in 1907 dertien paviljoens gebouwd. Verder stonden er twee barakken voor mensen met besmettelijke ziekten en was er een overtuinten. Een bloemisteriji en landbouwschuur ontbraken niet. In 1909 kwam er een hoofdgebouw met kapel en keuken, die de opnjkan naar Maasoord karakteriseerde. Het waren grote, stalige gebouwen met slaapzalen voor grote groepen. Rondom het gesticht stonden hekken om patiënten af te schermen van de buitenwereld.

De eerste uitbreiding was in 1911 met vier paviljoens en in 1922 werd het gebouw technische dienst uitgebreid. Een ziekenhuis met ziekenafdeling voor personeel kwam er in 1924, een fuiskaal in 1929. De eerste verplaats voor patiënten kwam in 1935, het zwembad dele jaar later. Maasoord was een dorp op zich. De mensen die hier verteerden voorzagen voor een groot deel in eigen levensonderhoud. Er waren onder anderen een eigen bakkerij, een slager en er werden eigen groenten en fruit geteeld. In 1958 veranderde de naam in Delta Zieketehuis. In 1992 werd het Delta Psychiatrisch Centrum. In 2012 fuseerde Delta met Bouman. Samen vormen zij Antes.

In de jaren negentig onderging het terrein zien metamorfose. De grote, donkere paviljoens werden vervangen door laagbouw. Hier en der op het terrein verschenen blokjes waar de cliënten werden gepland. Een van de grootste veranderingen was dat de mensen niet meer mee verlaat op een slaapzaal dieper, maar er dele- of vierpersoonskamers en ook eenpersoonskamers werden gecreëerd. Verder kwam er huisvesting voor inwonend personeel, een central gebouw voor arbeidstherapie, een ontmoetingsruimte, een arbeidsvaldatiecentrum, winkel, kapsalon, pedicuresalelting, school en een gebouw voor muziektherapie.

parnassia groep

Plan / Visie

- **Links zorg behouden / verbeteren**
- **Midden zorg vernieuwen en centraal hart van de locatie**
- **Rechts Wonen in het groen**

parnassia groep

Ervaring Landgoed Duin en Bosch Castricum

Presentatie werkbezoek Gemeenteraad 03-03-2020

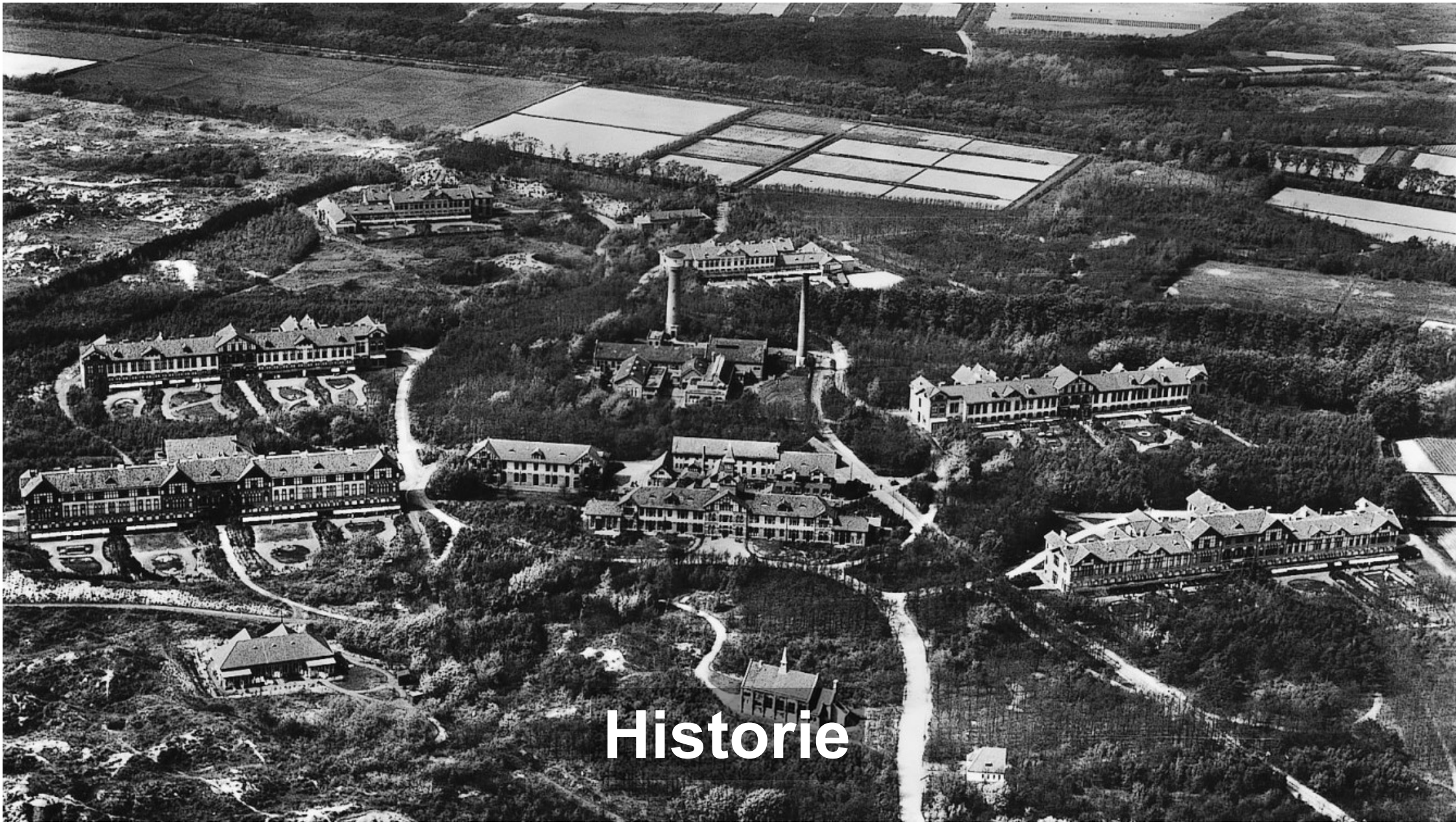

Historie

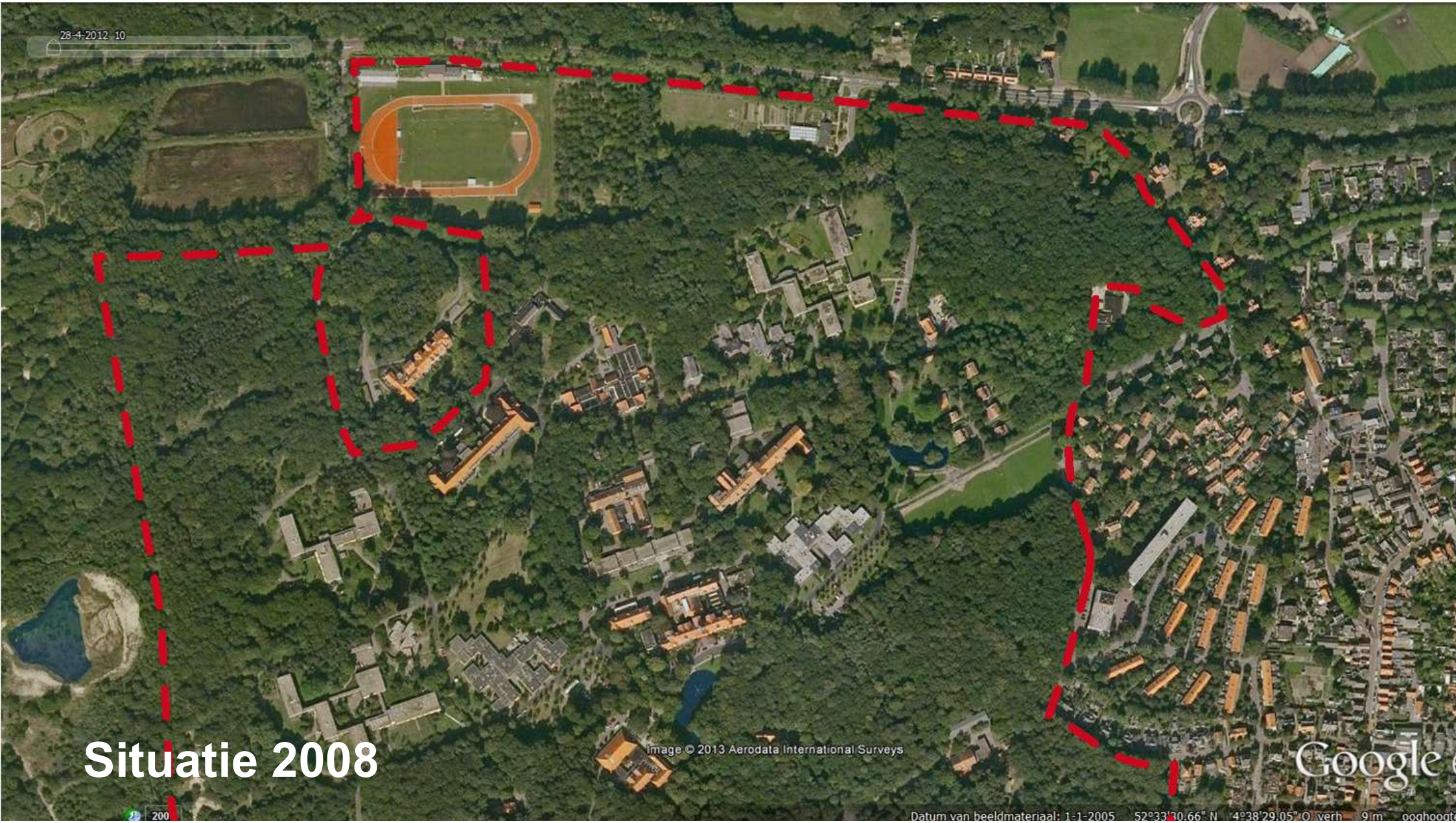
28-4-2012 10
Situatie 2008
Image © 2013 Aerodata International Surveys
Google
200
Datum van beeldmateriaal: 1-1-2005 52°33'30.66" N 4°38'29.05" O verh 9 m ooghoogt

Investeren in ongeschikt vastgoed?

Deelnemen in de samenleving

Structuurvisie 2010

-Ruimte voor de zorg van de toekomst: sloop van verouderd zorgvastgoed en realisatie van **nieuwe klinieken**

-investeringen in **infrastructuur**

-**230 nieuwe woningen** in ‘groene pockets’

-herstel van de oorspronkelijke **landgoed structuur**.

-renovatie van **monumenten**

- *ontwikkelingsstrategie*
- *heldere hoofdstructuur*
- *focus op organische ontwikkeling en flexibiliteit*

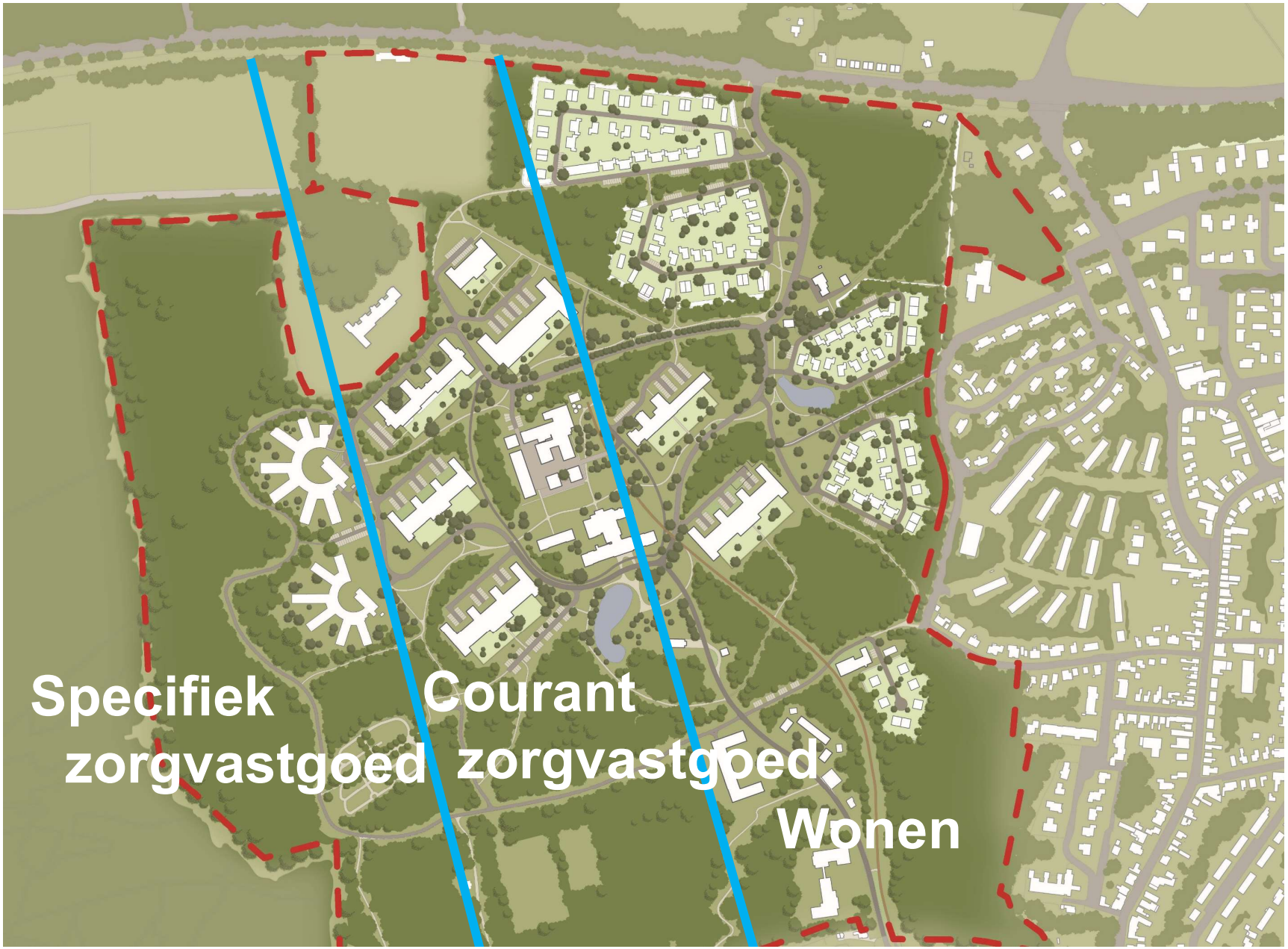

parnassia groep

De samenwerking met de gemeente Castricum

1. Masterplan 2006
2. Structuurvisie 2010
3. Bestemmingsplan 2012
4. Uitwerking deelplannen

- Intentieovereenkomst 2008
- Anterieure overeenkomst 2010 (“Samenwerkingsovereenkomst”)
- Realisatieovereenkomsten per deelgebied 2010 - 2021

parnassia groep

3 nieuwe klinieken + 1 monumentaal zorggebouw

DE LOET
IN CASTRICUM

Het voormalig mannenpaviljoen II ontworpen door de Amsterdamse architect F.W.M. Poggebeek bevindt zich op het terrein van provinciaal ziekenhuis Duin en Bosch, gebouwd in 1909 als een besloten inrichting voor de 'zenuwzieken'. Het is gelegen in het Noord Hollandse duingebied, en met z'n uitgesproken chaletstijl bijna een sprookjesachtig aanzicht vanuit de groene gewelfde omgeving. Na een aantal jaren van leegstand verkocht zorginstelling Parnassia het gebouw aan Nu Projectontwikkeling, die een ambitieus plan voor de renovatie van het paviljoen voor ogen had. Braaksma & Roos Architectenbureau sloot niet veel later aan en begeleidde de omvangrijke herbestemming tot 17 herenhuizen en appartementen, en 5 vrijstaande villa's.

+/- 280 nieuwbouw woningen in diverse prijsklassen

Aanvullend programma: sociale huurwoningen

Een levendig hart voor Duin en Bosch

Samenleven en veiligheid

De rol van de gemeente Castricum

Toon Mans, burgemeester

parnassia groep